

historische kring huizen

Secretariaat: Hr. L.Ch. Kranendonk, Biggekruid 44,
1273 XD Huizen, tel. 42253
Ledenadministratie: Mw. T. Rooth, Punter 13,
1276 CX Huizen, tel. 64535
Contactadres Redactie Berichtenblad:
Mw. W. van Noppen, Brede Englaan 12,
1272 GS Huizen, tel. 53783

HUIZER KRING BERICHTEN
11e jaargang nr. 3, augustus 1990

Aan de leden van de Historische Kring Huizen,

Zoals u uit de kop van dit nummer van het Berichtenblad hebt kunnen zien, heeft een wisseling van functies plaatsgevonden in het bestuur: de heer L.Ch. Kranendonk heeft het secretariaat overgenomen van mevrouw M. Brouwer-Nijeboer. Zij blijft echter als bestuurslid actief.

In het vorige nummer van het Berichtenblad hadden wij u toegezegd u in dit blad nader te zullen informeren over de vorderingen in de besprekingen met de Stichting Huizer Museum en de Stichting Klederdrachtcollectie Gerrie Otten (en de Gemeente), met name over een eventueel gezamenlijk gebruik van het pand "Het Schoutenhuis" aan de Achterbaan. Het blijkt een tijdrovende aangelegenheid te zijn om afbakening van taken, erkenning van elkaars werkgebied, de aanpak van gezamenlijke organisatorische zaken, e.d. te vatten in werkbare afspraken. Op het moment van schrijven (begin augustus) zijn we er nog niet volledig uit, maar hopen na de vakantieperiode te komen tot solide afspraken zodat een gezamenlijk gebruik van het Schoutenhuis mogelijk wordt als een samenwonen onder één dak, doch met behoud van ieders volledige onafhankelijkheid. Ons bestuur heeft goed contact met beide andere organisaties en streeft naar een voor allen acceptabele oplossing. Wij hopen u spoedig meer te kunnen berichten.

Een geheel andere zaak waar het bestuur aandacht aan besteedde in de afgelopen maanden waren de Kerkepaddagen, die de NCRV eind mei/begin juni in het Gooi en ook in Huizen heeft georganiseerd. De Historische Kring heeft hier in belangrijke mate aan kunnen meewerken, door de rondleidingen in de Oude Kerk te verzorgen en vooral ook door de presentaties van onze (bijzonder bewonderde!) Klederdrachtgroep. Duizenden NCRV-leden en belangstellenden hebben de Oude Kerk met interesse bezocht. Onze dank en waardering gaat uit naar allen die namens de Kring aan deze zo geslaagde dagen hebben meegewerkt.

Voor het komende seizoen wordt gewerkt aan (opnieuw) een interessant programma. Onder meer door de vakantie van mogelijke sprekers kunnen we op dit moment helaas de data en de onderwerpen van onze ledenavonden nog niet bekendmaken; wilt u de aankondigingen in de diverse plaatselijke kranten in de gaten houden?

Eén datum weten we natuurlijk al wel: de Open Monumentendag/Huizer Dag op zaterdag 8 september a.s. Graag zullen wij leden en belangstellenden dan opnieuw begroeten in en rond de Oude Kerk. Voor meer bijzonderheden over het programma van activiteiten gedurende die dag verwijzen wij u graag naar de publikaties in de plaatselijke pers tegen die tijd.

Met vriendelijke groeten,
namens het bestuur,

G.J. Knoop, voorzitter

HUIZER DAG/OPEN MONUMENTENDAG**8 september 1990**

Lucas Kruijmer

Het verhaal van een Huizer monument.

Eén van de monumenten in Huizen is het pand aan de Zeeweg nr. 5, van oorsprong een boerderij die in de 18e eeuw werd gebouwd.

In het jaar 1807 (tijdens de Franse overheersing van 1795 tot 1815) heeft de toenmalige bewoner de heer J. Voorthuizen, die President der Municipaliteit -burgemeester- was, er aan de kant van de Zeeweg de huidige klokgevel voor laten bouwen. De 'eerste steen' daarvan is gelegd door de zoon van de familie Voorthuizen. De gevelsteen die daaraan herinnert bevindt zich boven de ingang en bevat het volgende opschrift:

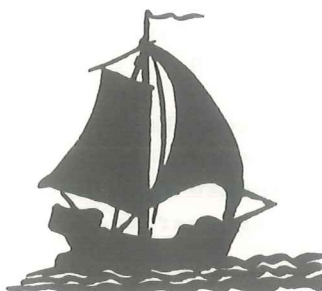
den 15 maart 1807 heeft
Willem Voorthuizen oud 14 jaaren
de eerste steen van
dese gevel gelegd

Het pand is gebouwd in een dorpse Lodewijk de XVIe stijl. Binnen zijn wandschilderingen teruggevonden uit het begin van de 19e eeuw. Eén van deze wandschilderingen is in 1966 aan de Gemeente Huizen geschonken. De klokgevel en de zuidgevel vallen sinds enige tijd onder Rijks Monumentenzorg.

In de loop der jaren hebben er in het pand veel activiteiten plaatsgehad en werd het door verschillende bewoners tegelijkertijd als 'werkplaats' gebruikt. Zo werd een gedeelte van het huis van 1 november 1872 tot 1 augustus 1875 aan de Gemeente verhuurd en doet dan dienst als Raadhuis. Het aantal inwoners van Huizen is dan gestegen tot 3200. In 1873 is het pand eigendom geworden van de heer P. Wouda, lid van de Gemeenteraad en diaken-kerkvoogd der Christelijk-Gereformeerde gemeente alhier. (Een deel van) het pand doet rond die tijd ook dienst als pastorie van de Gereformeerde Kerk.

Ongeveer 50 jaar later begon de vooral bij de oudere Huizers nog wel bekende huisarts dr. van den Berghe hier zijn praktijk. De opening van de spreekbuis (men kon hiermee 's nachts de dokter oproepen) kan men nog in de deurpost terugvinden.

Vanaf omstreeks 1912 tot 1960 woonde de familie Loosman er. De heer Loosman had hier zijn zeilmakerij en maakte er zeilen voor de botters en andere zeilboten, terwijl mevrouw Loosman aan de andere kant van het pand een antiekwinkel dreef. Sinds 1961 tot op de dag van vandaag is de familie de Boer aan de kant van de gevel aan de Zeeweg gevestigd met een meubelmakersbedrijf en winkel. De andere kant van het lange pand huisvest een begrafenisondernemer.

Ermelo, 20 November 1924.

Beste Meutjen,

We binnen wel bezig om mekaar jobstijdingen te schrijven.

Jij over de brangd in darp en ik over meneer Van Lookeren.

Nou zeggen de minsen altijd: "Brangd is arger," en dat is nog waar okke. Want mot meneer aweseerd het weer een bietjen.

Mar Jan Spekkie het gien dak meer boven z'n hoôfd. Bel-bel, zoô snobbig as ik dat toch vijn! Hij mag van geluk spreken dat ie Naatjen nog het. Dee zal d'r vader wel nijt laeten zitten. Hij zal wel bij d'r innetrucken wezen.

Kijk jij ok mar goôd uit, van de wijnter. Oôme Lammert zal d'r nou ok wel aarst over denken.

Mar zoôas ik al an het begin van m'n brief schreef, gaet meneer zachies-an vurruit. Vlede week is tie uit het ziekenhuis uit-êkommen en vurloôpig mot ie bol-an doôn.

Nou, dat lait'em wel, want ik denk nijt dat ie z'n ooit druk êmaakt het. 'tIs een man dee alles over z'n heêne laet kommen.

Ik bin van plan om d'um s'marreges een poôsien in bedde te houwen en s'middas op de divan in de serre. Daer kan die mooi uit het raem uit kijken. En as het knap weer is maken we samen een kuiertje deur de tuin deur.

Ja, we motten zuinig wezen op de ouwe baas! Nou is het nijt zoô dat alles ophoudt as meneer d'r nijt meer zou wezen. Daer bin ik van de week achter êkommen.

Meneer het alles uit de doken êdaen. As meneer z'n oôgen sluit, dan blijft de villa in hangden van de femielje. En ons nemen ze ok over. Wij horen bij de inboedel, za'k mar zeggen.

Meneer het ons verzekerd dat het bij de notaris vastêlegen is.

Dus dat zit goôd. De notaris komt hier alle dagen een slukkie drinken en dee weet overal van of. Mar je snappen zeker wel dat'r

amar een dikke sigaar vur d'um klaer lait. Dat kan nooit gien kwaad, wat jou!

Ziezoô, dan gaenen we het nou over de trouwerij hemmen.

We binnen haast klaer mot het opkalefateren van ons woôninkien.

En mar goôd okke, wat mot een maand kan de vorst invallen.

Dirkie en Tijmetjen hemmen nog êschreven datte ze over twee weken een paar dagen kommen schoônmaken. As Coba en Stientjen dan ok

effies meehelpen dan schieten we harde op.

Dan kunnen we daerna het huis ankleejen. Tijmetjen schreef ok nog dat zij alles met Vader Jacob zou regelen. Vandaag of marregen zal ze wel vur je deur staen. Maak je borst mar nat!

Je laeten je nijt opjagen hoor, denk t'r om. Winnen doô je het toch nijt van d'r.

Mar wat ik zeggen wul, da's waar ok, hij jij al mot Hain van Krelis êpraat?

Wat dunk ie, zouwen we in de Nijuwe Kerk kunnen trouwen?

Want kijk, Freek en ik hemmen zoô êdocht, om meteênen in het niyuwe jaar te gean antekeren. Dan binnen de feestdagen achter de rugge en krijgen we zinnighaid in een bruiloft.

Dus dat wurdt dan op Woensdag de zeuventiende Janari antekeren en op Zaeterdag de dartigste trouwen. En Zondas overtrouwen in de kerk. We motten alleênig wel een paar keertjies bij je blijven slaepen, aarst redden we het nijt.

Bel kijer, zoô'n gedoo nij? Ik zal blij wezen as we êtrouwd binnen. Freek aarst ok wel. Teugen jouw êzaid, het wurdt hóóg tijd.

Ik mot amar sussederen en niks uitlokken. Het is mar goôd dat ie een hoop te doôn het, dan is tie s'auwes goôd meu. Hij mot het nog mar effen zien uit te taeien.

En wat onze kleren betreft hemmen we ovvespreuken datten we mot antekeren ons Zondasse goôd antrekken. Een poôsien vrom hem ik een niyuwe wijnterjas mot een hoed êkocht en Freek het nog een knap pak hangen. Dus vur dee dag binnen we klaer.

Mar onze trouwkleren gaenen we mot mekaar kopen. In Amsterdam, mot de auto en jij gaenen mie! Je hoven nijt benauwd te wezen. As je Coba en mijn mar goôd vasthouwen, dan kan d'r niks gebeuren. Het wurdt trouwes hóóg tijd dat jij een keertje in de stad kommen. Dan kan je daer ok over mie praten.

Schrijf mar gauw vrom wanneer het jelui gelegen komt. Dan kunnen wij aan meneer een vrije dag vragen. Dat zal wel een heel gehaister wurren. We maggen wel vur dag en dauw weggaen.

Wat de boerejonges betreft, dee maakt onze Lijs. Een paar nemmers vol. D'r zullen wel een dôt minsen kommen. Allemol niyuwsgierig naer Freek. Of ze nog nooit een buitenman êzien hemmen.

Mar goôd, we kunnen beter een bietjen overhouwen dan tekort kommen.

Trouwes, we wullen de minsen hier ok op een auwudjen vragen.
Ik kan wel merken dat ze daer arg opêsteld binnen. Nou, ze kunnen
kommen hoor! We zitten d'r voort knappies bij. Jouw spulletjies
maggen hier best êzien wurren, Meut.
Hoo is het trouwes mot de kippen? Leggen ze nog? Ze zallen nae
de verhuizing wel een poôsien van slag of wezen. Nou ja, beter de
kippen dan wij, zallen we mar denken.

Bel gorsak, ik hoor ineênen de klok vijf klappen slaen.
Ik mag wel gauw an m'n eten beginnen. Meneer houdt van riegel
en lekker eten. Nou, dan kan die voordeimie z'n hart ophalen.
Freek mos vanmorgen naer Harderwijk too en dee het een bakzeutjen
miejeneumen. Voort lekker snirsen in de panne... de zever loôpt
nou al uit m'n mongd uit as ik t'r an denk.
Doô je an de femielje, kennesies en kaatjies de vrindelijke
groeten? En jij zoôas vanous een stijve poes hoor!
Nog effen, dan zienen we mekaar weer.

Je nicht Jannetje.

P.S. Iedere keer as Kareltjen hier is, zeurt ie of tie mie mag
naer de trouwerij too. Ik denk dat ik dat kijnd mar mieneem.
Hij kan wel bij de kijer van onze Lijs op zolder slaepen. Het is
zoô'n lekker joôntjen... weêl weet, krijg ik t'r op m'n ouwe dag
ok nog één!

(Eigen spelling van de auteur.)

H U I Z E N in 1840

Dit jaar is het (zoals u weet) 150 jaar geleden, dat Noord- en Zuid-Holland twee
zelfstandige provincies werden. Op initiatief van de Culturele Raden van deze
provincies bestudeerden verschillende historische verenigingen het leven van de
bewoners van hun stad of dorp in 1840. Ook wij hebben ons daarvoor opgegeven. De
artikelen "Huizen, 150 jaar geleden" en "Een wandeling door Huizen van 1840"
zijn het resultaat van het onderzoek van de heer H.M. Breukelaar. Zij vormen ook
een weergave van de lezing gehouden op onze ledenvergadering van 29 maart 1990.

GEMEENTEHUIZEN

SECTIE C

genaamd

H U I Z E N

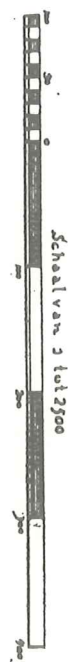
Eerste Blad

Opgemeten door *J. J. Nautz*

Landmeter van de Eerste Klasse

1824.

GEMEENTEN AARDEN

Kaart van 1824 van de bebouwde kom der gemeente Huizen. Hierop aangegeven in zwart de Oude Kerk in zijn oorspronkelijke vorm en de v.m. Doopsgezinde Kerk.

Huizen 150 jaar geleden.

Om maar meteen met de deur in huis te vallen: De tijd is niet zo best voor de vissers en aanverwante beroepen. Zij zijn volgens opgave bij de volkstelling van 1839 de grootste beroepsgroep.

Als bij Enkhuizen een vissersschip uit Huizen vergaat en daarbij vader en twee zoons omkomen is goede raad duur. Er wordt vergunning gegeven een collecte in de regio te houden om de weduwe en haar overgebleven zoon weer aan inkomen te helpen. Voor de aanschaf van een vaartuig mag maximaal 800 gulden ingezameld worden.

De Gemeenteraad bestaat in 1840 uit 7 personen, Burgermeester Hendrik Rebel meegerekend. Verder waren het Evert Heinen, 1e Assessor.

(Zoiets als wethouder.) Hij vervangt bij ziekte de burgermeester. Gerrit Jan Vos is 2e Assessor en leden zijn Jacob Vlaanderen, Hendrik Magrijn, Willem Schram en Jan Smit.

In de vergadering van 17 Februari 1840 meldt de burgermeester dat een aantal vissers en visventers de vorige dag bij hem aangeklopt hebben met de mededeling dat de nood hoog gestegen was. Er was al een oproep in de Haarlemsche Courant en het Handelsblad geplaatst om een beroep te doen op de weldadigheid van de landgenoten. Hieruit kan worden afgeleid dat niet alleen de Huizer vissers in financiële nood verkeerden. De oproep leverde echter niet veel op en de Raad neemt nu de volgende besluiten.

1. Er zal een collecte gehouden worden onder de weinige(!) gegoeden inwoners van Huizen a.s. Maandag.
2. Er zal subsidie gevraagd worden aan Gedeputeerde Staten van Noord Holland.
3. En een bedrag van 100 gulden die in de begroting opgenomen is komt ter beschikking.
4. Een Commissie van 6 leden zal toezicht houden op het besteden van de ontvangen gelden.

De Commissie wordt als volgt samengesteld:

Hendrik Rebel, Burgermeester.

Hendrik Slothouwer, Predikant.

Evert Heinen, 1e Assessor.

Gerrit Jan Vos, 2e Assessor.

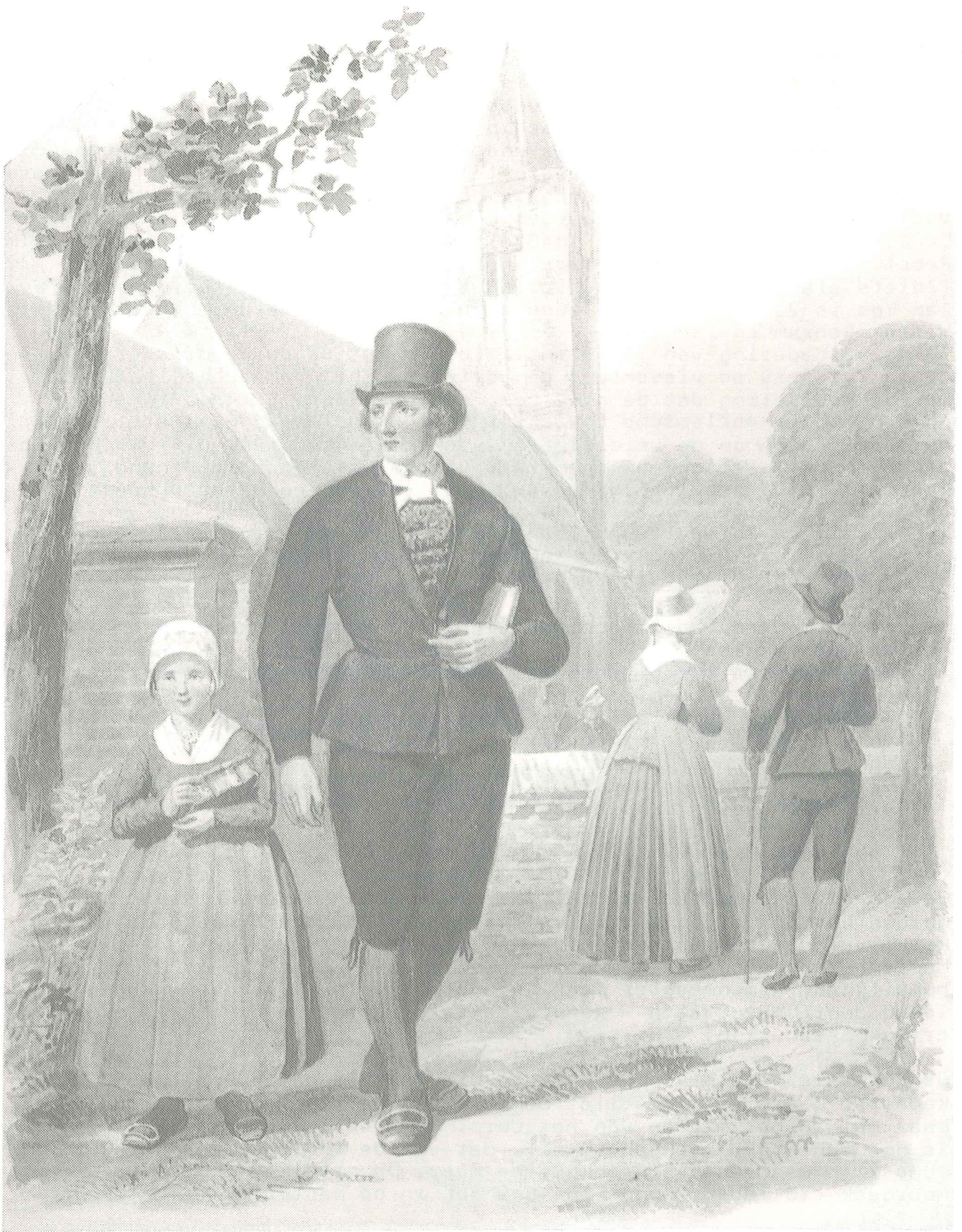
Jan Boerhout, Armenmeester.

Klaas Vos, Diaken.

De Armenmeester beschikte dat jaar over 2351 gulden. Hiervan kwam 1900 gulden uit de gemeente-kas. De rest diversen, zoals diakonie van de kerk, verhuur van enkele huizen en giften bij huwelijk in het daarvoor bestemde busje bij de gemeente. (Opbrengst 9 gulden, uit 24 gesloten huwelijken.) Armenmeester Jan Boerhout is volgens de boeken-gecontroleerd door Ged. Staten - genoodzaakt 230 gulden meer uit te geven dan er inkomsten zijn.

De centrale plaats van de kerk in die tijd is onmiskenbaar. Op de kadaster-kaart van 1824 ligt de kerk aan de rand van de bebouwing, maar wel in het midden van het dorp. In 1840 is dat niet veranderd. Er is nog een ander kerkgebouw, n.l. dat van de Doopsgezinde kerk. Sinds 1834 zijn daar geen bijeenkomsten meer. De predikant, Jacobus van Moerbeek (78 Jaar), woont in 1840 nog in de pastorie.

De woelige tijden in de kerk na de afscheiding van 1834 zijn Huizen niet helemaal voorbijgegaan. Brieven betreffende de afscheiding worden door de kerkeraad echter niet behandeld.

Provincie Noord-Holland

Keirgang in Huizen van 1850

Toch ontstaat er later een Afgescheiden "Gemeente Onder het Kruis", die ik hier niet onvermeld wil laten. Van 1854 tot 1855 is er een predikant n.l. Ds. Eichhorn aan verbonden. Het is zijn eerste gemeente. Hij vertrekt naar Zutphen. In 1858 wordt deze gemeente weer opgeheven. Het duurt dan tot 17 Dec. 1869 eer er weer sprake is van een Chr. Geref. Gemeente naast de dan geheten Ned. Herv. Kerk.

In 1837 komt Ds. Slothouwer als opvolger van Ds. Nibbelink. Deze laatste verlaat de Gemeente wegens emeritaat (pensioen). Zijn dochter Sanna is getrouwd met Willem Veerman die als beroep Metselaar opgeeft.

De staat betaalt de predikant 800 gulden per jaar. In Huizen betaalt de kerkraad daarboven 200 gulden omdat er op Woensdagavond gepreekt moet worden. Ds. Slothouwer die dus in 1840 de predikant is (tot 1856) komt hier met zijn moeder, twee broers en een zuster. Een van de broers (Valetijn) is ondermeester op de toenmalige openbare school. De zuster Johanna Geertruida Slothouwer treedt op 29 Mei 1844 in het huwelijk met Gerrit Jan Vos, een oomzegger van de bekende Gerrit Jan Vos, wethouder, en Taander van beroep.

Openbaar onderwijzer is Johannes van Maanen (geb. Eemnes). Samen met de ondermeester Slothouwer bemande hij de school. Uit een stuk van 1838 blijkt het volgende:

Het aantal leerlingen bedraagt dan 244. Zij zijn verdeeld over 3 klassen t.w. 1e klas 52, 2e klas 154 en 3e klas 38 leerlingen. Daar de school uit 1 lokaal bestaat - 13 El lang, 10 El breed en 4,42 El hoog - is het niet mogelijk allen gelijk les te geven. Aangegeven oplossing is het plaatsen van een halfsteens muur met glazen deuren. Begrootte prijs: 90 gulden.

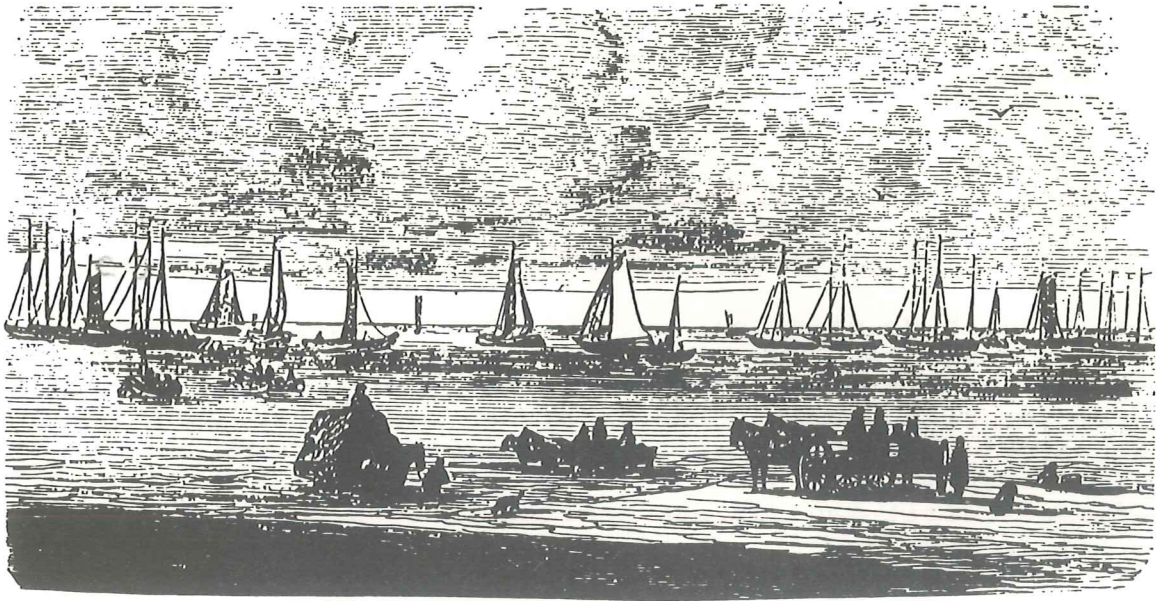
Het meubilair bestaat uit twaalf grote en kleine tafels, een boekenkast en kapstokken. Hulpmaterialen: Een letterkastje, vier zwarte borden (genoegzaam totaal) kaarten, een stel maten en gewichten en letterplanken.

Het salaris van onderwijzer en ondermeester worden betaald uit de gemeente-kas en de schoolgelden. Begroot wordt voor de onderwijzer 200 gulden van de gemeente en 300 gulden uit schoolgelden. Als neveninkomsten staan 40 gulden, i.v.m. het feit dat meester ook voorzanger in de kerk is, vermeld. De ondermeester moet het doen met 100 gulden uit de gemeente-kas en 150 gulden van het schoolgeld.

De commissie van toezicht voor de school wordt gevormd door Hendrik Slothouwer, predikant, en Hendrik Magrijn, lid van de gemeenteraad.

Helaas geeft de volkstelling van 1839 niet aan wie scholier zijn. Dat is in 1859 wel het geval. Het zijn er dan 348. We zijn 20 jaar verder en in Huizen verandert er veel.

De haven is tot stand gekomen! In 1838 is er al een plan gemaakt door ingenieur Grinwis voor het aanleggen van een havenkom aan het strand. Kosten f170.00,--. Ingenieur de Kruiff beraamde de kosten op f110.000,--. De acties die uiteindelijk tot toestemming voor de aanleg van de haven leiden, is een verhaal apart. Op 11 Juli 1853 worden de werken aanbesteed voor de som van f84.800,-- en werd 5 Aug. 1853 de eerste spade in de grond gestoken. Het havenbestuur kan eind Sept. 1854 melden dat op Zaterdag 7 Oktober de opening zal plaats vinden.

De vissersvloot voor de kust bij Huizen in 1853,
1 jaar voor de opening van de haven.

In 1840 is er nog werk in het spinnen van kaarsenpitten. De Fabriek hiervan is eigendom van Hendrik Rebel. Het zijn de vrouwen die dit werk doen. Veel tweeverdieners zouden wij nu zeggen, hoewel verondersteld mag worden dat het niet veel opbracht.

Weer even de vergelijking met 1859. In 1839 melden 102 vrouwen boven de 16 jaar spinster te zijn, in 1859 zijn het er maar 5 !

Om bij de textiel te blijven: iets over het weven in Huizen. Via het Kadaster uit die tijd vinden we de weverij van de Firma Salomonson uit Almelo. Hier werd een katoenen stof gemaakt de z.g. Calicots. Ook deze firma verdwijnt in 1859 uit Huizen.

Een pand dat in eigendom is van Klaas van de Brink uit Laren zal ook met het weven in verband gebracht mogen worden.

Bij het weven is kinderarbeid in zwang: In 1839 zijn op het totaal van 29 wevers en weefsters er 14 onder de 16 jaar en in 1859 zijn het er 37 op een totaal van 70. De bedrijvigheid in het weven nam dus niet af na de opening van de haven. Wel is het zo dat zij op oudere leeftijd vaak visventer worden.

In de volkstelling van 1839 geven een aantal personen het beroep van landbouwer op. Het kadaster daarentegen vermeldt in het algemeen bouwman, maar enkele landbouwers en een paar veehouders. Hoe het ook zij, het boerenbedrijf in Huizen was stabiel. Het viel moeilijk uit te breiden. Dat gebeurde wel met de handel (visventers).

De lijst van Meenthebbers van 1836 - die van 1839 was niet te vinden - opgesteld door de Gemeenteraad en de Meentmeesters geeft niet alleen de namen van de bij de landbouw betrokkenen. Weliswaar zijn de meeste landbouwers uit de volkstelling van 1839 er wel in terug te vinden. De lijst is veel groter. Ook vissers, visventers, timmerlieden, metselaars, wevers en rietdekkers staan op de lijst.

Huizen

Visserman van 1850 in daagse dracht en de vrouw in haar pronkgewaad

De Volkstelling van 1839 in cijfers.

Aantal inwoners 2305

Mannen	Totaal 1143	Gehuwd 360	Wedn. 39	Ongehuwd 744
Vrouwen	Totaal 1162	Gehuwd 360	Wed. 78	Ongehuwd 724
Beroepen:	Totaal 790	Mannen 587		Ongehuwd 208
		Vrouwen 203		Ongehuwd 111

De voornaamste groepen daarvan zijn:

Visventer	149	Ongehuwd	48
Visser	136	Ongehuwd	38
Viskoper	8	Ongehuwd	0
Visverkopers	11	Ongehuwd	0
Landbouwer	52	Ongehuwd	20
Spinner	19	Ongehuwd	13
Spinster	122	Ongehuwd	53
Wever	22	Ongehuwd	16
Weefster	7	Ongehuwd	7
Naaister	25	Ongehuwd	14
Dienstbode	29	Ongehuwd	29
Dagloner	37	Ongehuwd	15
Werkman	45	Ongehuwd	20

Een opvallend beroep is dat van Balletjesmaakster.
Het zijn Neeltje Maten geboren in Zetten 60 jaar en
Bete van der Hulst geboren in Putten 35 jaar.

Een volkstelling levert ons ook inzicht in de dan voorkomende
familienamen.

De top 27 volgt hier.

1. Schaap	109	10. Honing	44	19. Doorn	30
2. Visser	101	11. Baas	42	20. Bunschoten	30
3. Vos	89	12. Bos	38	21. Jongerden	29
4. Lustig	88	13. Schipper	36	22. de Groot	28
5. Bout	87	14. Bakker	35	23. Zeeman	27
6. Veerman	67	15. van As	35	24. Vlaanderen	27
7. Kos	62	16. Zwart	33	25. Gooyer	22
8. Westland	56	17. Kooy	33	26. van de Poel	22
9. Rebel	45	18. Schram	30	27. Mulder	21

Tezamen 1165 personen van de 2305.

Van de 79 namen die 1 keer voorkomen zijn het 36 keer gehuwde vrouwen.
Gerekend naar het aantal gehuwde vrouwen is dat 10 % en zijn van
buiten Huizen afkomstig.

Een wandeling door Huizen van 1840.

Door gegevens van het Kadaster en de Volkestelling te combineren is er een wandeling door het Huizen van 1840 te maken. De nummers tussen haakjes in de tekst corresponderen met de aangegeven nummers op de kadasterkaart van 1824 en de foto's. In die tijd zijn er slechts enkele straten met een naam. De huizen waren genummerd zonder de latere wijkindeling. Een verband tussen alle huis- en kadastrumnummers is niet gevonden. Voor de duidelijkheid probeer ik de huidige benamingen van de straten aan te houden.

5. De voormalige Doopsgezinde Kerk in 1975 gezien vanaf de Achterbaan.

Vertaling van de gevelsteen:

Huis aan de
Godsdienst gewijd
Anno 1726

We starten bij de Oude Kerk.

Van de kerk eerst naar de pastorie (1) in de Oranje Weeshuisstraat. Het huis ervoor is eigendom van Arie Horst van beroep Timmerman (2). Even verder vinden we de Openbare school (3) met de woning van de onderwijzer, de ondermeester woont daar eveneens. Naar de Kerk toe zien we dan een huis van winkelier Matjes (4). Richting Voorbaan door de Havenstraat zien we al snel rechts op de hoek de Doopsgezinde Kerk en Pastorie (5) opdoemen. Een gevelsteen aan de achterzijde van dit pand herinnert ook heden ten dage nog aan deze bestemming. Links de Voorbaan op, met rechts het huis van de kuiper (6) en links dat van wagenmaker van Wessel (7) met daarnaast eerst Hendrik van der Born, de grutter (8) en dan timmerman Cornelis Brasser (9) - het huidige Dienstencentrum-.

9. De timmerwerkplaats van Brasser in 1927 aan de Voorbaan.

v.l.n.r. achterste rij

1. Kees Brasser (zoon van Dirk)
2. Dirk Brasser
3. Dirk Rebel (van Hein van Gijs)
4. Piet Rebel
(van Coen van Jan van Coen)
5. Klaas Zwart
6. Bertus Brasser (zoon van Dirk)

voorste rij

1. Hendrik Piëst
2. Jaap Rebel (boerderij onder
aan de Molenberg, nu Vos)
3. Japie Brasser (zoon van Dirk)
4. Dirk Brasser (zoon van Kees)

Tegenover de grutter een huis van winkelier Gijsbert Vos (10). Nu passeren we de Waterstraat, links op de hoek metselaar Jacob Vlaanderen (11). Nog steeds op de Voorbaan is nu de beurt aan Egbertus Wouda (12) de mandemaker. Verderop in dit gebied vinden we Ebbe Kooy (13) veehouder en de landbouwer Jan Brasser (14). Zij komen voor op de lijst van Meenthebbers van 1836. Hier vinden we ook het pand van kaarsenpitten fabrikant Rebel (15).

Komen we nu bij het huidige Bakkerij Museum (16) met als bakker Klaas van As. Daarachter schoenmaker Jacob Hogenbirk (17). Met grote stappen naar de rand van Huizen. Hier vinden we de viskopers Smit (18) en de Jong (19). Langs de rand veel vissers als eigenaren van de panden b.v. Jan Willem Bos (20), Aart Jacobs Baas (21) en Jan Uleman (22). Aart van As heeft als beroep zeilemaker (23). Dan de vissers Aalt Kos (24), Jacob Schaap (25) en Hendrik Kos (26). Taander Aart Vos heeft hier zijn taanderschuur (27).

(28) De korenmolen van Willem van der Born, troont op de Molenberg.

De grutterij van Dirk Heuleman (29) is op de plaats waar nu bakker Kruijmer zijn bedrijf uitoefent. Via visser Gijsbert Westland (30) naar landbouwers Dirk Koeman (31) en Jan Ploos van Amstel (32) terug in de Havenstraat bij bakker Jan Boerhout (33). Er achter op de Middenweg de plaats van de brandspuit (34) en tussen Middenweg en Langestraat vinden we dan zowaar bakkertje Rebel (35). (36) Het pand de Koperslager is eigendom van de weduwe van Klaas Hage. Via de Melkweg langs de taanderij van Gerrit Jan Vos (37) - Klaas Hage was zijn schoonvader - naar de volgende bakker Jan Lagrijn (38). We zijn nu in de buurt van het nieuwe straatje Hangeweg. Zou viskoper Lambert Ebbe Veerman (39) daar een hange gedreven hebben? Laten we maar naar Jacob Teeuwissen (40) gaan voor honing. Hij staat te boek als bijenhouder/

landbouwer. Nog een bakker, wel wat ver van de molen, maar het pand is eigendom van Cornelis Snijder (41). Het pand van Klaas van de Brink (42) uit Laren staat dicht bij de Speklaan (nu Lindelaan). Richting dorp komen we de weverij van de Firma Salomonsen (43) tegen. Dan naar grofsmid Verwelius (44), daar woont trouwens ook de baas van de weverij. Aan de Lindelaan treffen we de winkelier Hendrik Beugelaar (45) aan. En zo zijn we weer terug bij de Kerk op ons uitgangspunt.

GRATSGEBREFT
VAN
MIJNE GELIEFDE MEU

GIJSBERTJE REBEL,

overleden op den 18 April, 1823,

In den ouderdom van 26 jaren en 6 maanden;

OFGESTELD DOOR DEN WAL-EERWAARDEN ENBEGRIJPENDEN HEER

Ds. Gerardus Hendrikus Ribbelink,

PREDIKANT TE HUIZEN,

BIJ GELEGENHEID EENER LIJKPREDIKATIE OVER HAAR GEDAAN
EN VAN DEN PREDIKSTOEL AFGEKONDIGD.

Nu rust het zwakke lijf,
Na zooveel ramp en klagen;
Geëindigd is de strijd,
Verloopen zijn haar dagen.

Men hoort geen klagstof meer,
Geen zorg voor 't volgend leven;
Den lof des Hemels Heer
Wordt Hem door haar gegeven.

'k **M**een GIJSBERTJE REBEL,
Mijn lieve hartvriendin,
Getrokken uit de wereld,
Geloekt door Jezus' min.

Nu is zij boven 't stof
En zingt het hemellied;
Zij wacht ons bij haar God;
Vergeeten wij haar niet!

Bronnen:

De volkstelling van 1839. Gemeente Archief Huizen.
 Kadasterleggers en kaart van Huizen. Gemeente Archief Huizen.
 Gemeenteraadsnotulen van 1840. Gemeente Archief Huizen.
 Rekening Armenmeester over 1840. Gemeente Archief Huizen.
 Diverse stukken betreffende de school en collecten. Gemeente Archief Huizen.
 Grafschrift Gijsbertje Rebel. Gemeente Archief Huizen.
 Verslag van de commissie, ingesteld door de Kamer van Koophandel en Fabrieken i.v.m. verbeteringen van de verbinding van het Gooi met de scheepvaartwegen in Nederland. 1926 Streek Archief Hilversum.
 Oorkonde, 50 jarige echtvereniging. Eigendom hr.Kos, Berendshoeve.
 Klederdrachtplaten. V.Bing en J.Braet von Überfeldt.
 Foto's. E.P.Rooth.
 150 jaar Gemeenten en Predikanten. Uitgave van het Bureau van de Generale Synode van de Gereformeerde kerken in Nederland. Sept. 1984.

Hier volgen de gegevens van het Gouden bruidspaar - waarover u op de volgende bladzijden meer kunt lezen - met hun 7 kinderen en voor zover ze gevonden zijn hun 25 kleinkinderen, waarvan er respectievelijk 5 en 21 op het feest in leven waren.

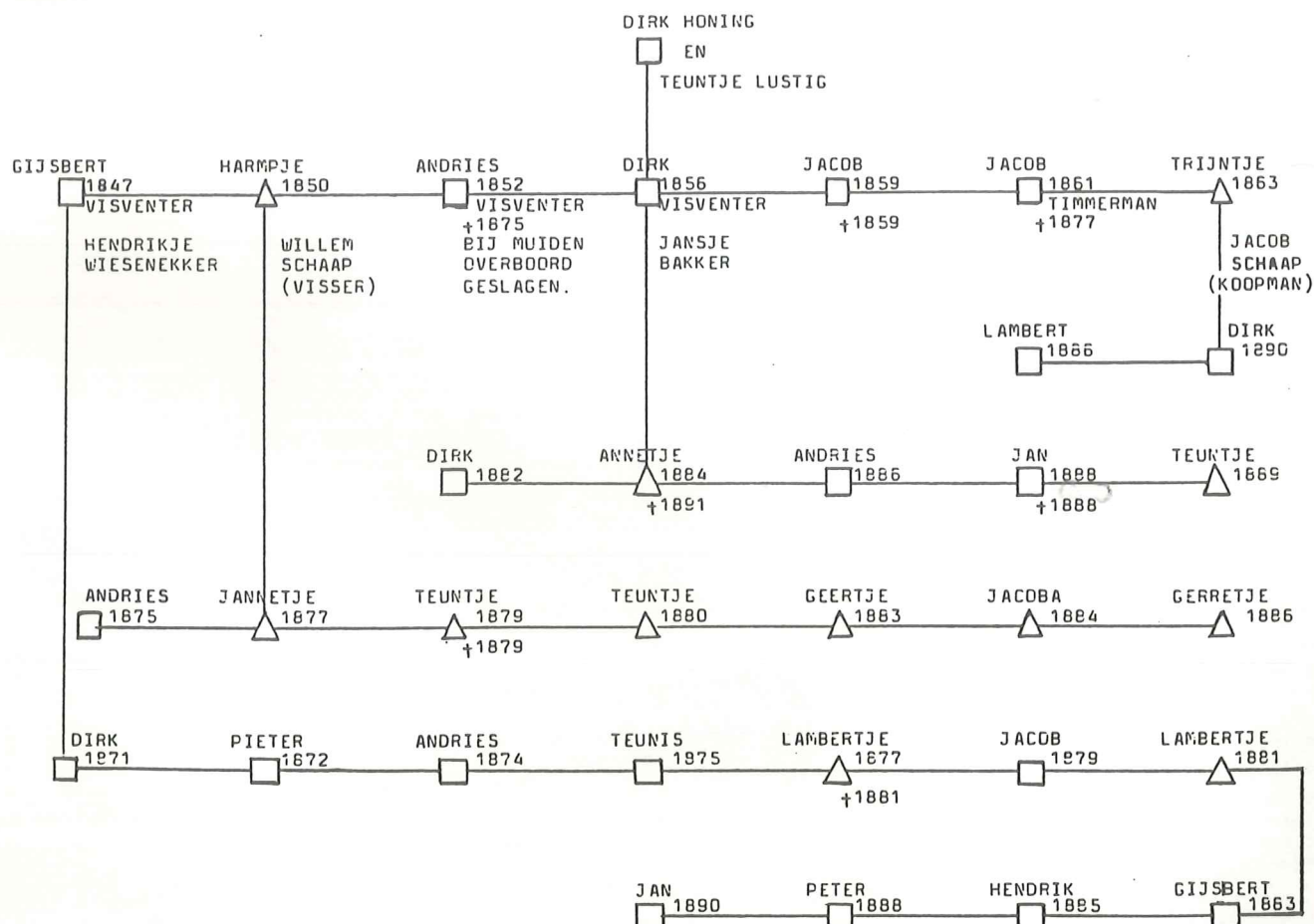
Dirk Honing, geboren 22-2-1825 te Huizen, visventer/viskoper, overleden 11-2-1902 te Huizen. Zoon van

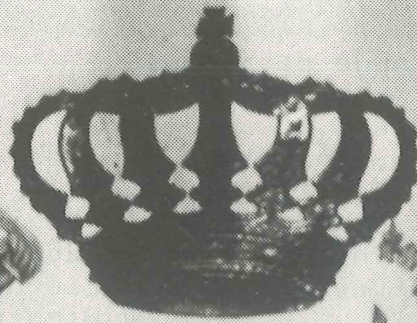
Gijsbert Honing, visventer en Neeltje Havega.

Huwt op 5-12-1847 te Huizen met

Teuntje Lustig, geboren 23-5-1822 te Huizen, overleden 22-1-1899 te Huizen. Dochter van

Andries Lustig, visventer en Harmpje Bakker.

50

JARIGE

ECHTVEREENIGING

Van
Dierk Gijbert Hoenig in Teunje Lustig
op den 5^{en} December 1897

Wilt den feestdag samen vieren
En twee kinderen juichend om toe staan
Ja waards vriend ik hoop dat soon
En een dankend toe den Hemel staan
En bidde God dat hij nog meer
Afdelen doe O' Edel paar
En dat kranen wel kunnen
Ja luden u dierbaar leven span

Ja Myrre stied toe Aendels wegen
Bereid met voorpost en geluk
Stekreund door de Hemels lichte wegen
Bereid van Aendels raam of dult
God zegne die dat wenschen in haren
Hij vining paar geachteliden
En twee kinderen stied tege
De Hare maakt een lide tenar

Dat is Maria Zegen op u dult
Zijn gunt uit Zien u liden
He schep liden van uen te en
Liefte leeft den aller haren Haren

Aangeboden door
Uw Pranden

Van Teunje
en
Bepje Ledinghe

50 JARIGE ECHTVEREENIGING

van

Dirk Gijsbert Honing en Teuntje Lustig
op den 5de December 1897.

Wilt deze feestdag zamen vieren
En uws kindren juichend om uw staan
Ja waarde Vriend U hoofd doen sieren
En een dankend oog ten Hemel slaan
En bidden God dat Hij nog jaren
Na dezen dag O! Edel paar,
En uw te zamen Wil bewaren,
Ja beiden U dierbaar leven spaar.

Ja blijven steeds uw Huwlijks wegen
Bezaaid met voorspoed en geluk
Bekroond door 's Hemels beste zegen
Bevrijd van Aadsche ramp of druk
God Zegene Uw dat wenschen wy beiden
Nog menig jaar geachte Paar
En uws kindren steeds terzijde
De Heer maakt onze bede waar.

Dat 's Heeren Zegen op u daal,
Zijn gunst uit Zion u bestraal
Hij schiep 't heelal zijn naam ter eer
Looft looft den aller heeren Heer.

Aangeboden door
uws Vrienden

Jan Tervoort
en
Betje Lodewijks

CEMEENTE HUIZEN
SECTIE C

genaamd

H U I Z E N

Eerste Blad

Opgemeten door J. J. Nautz

Landmeter van de Eerste Klasse

1824.

